

Codi Ètic

de Ferrocarrils de la Generalitat
de Catalunya i de les seves
societats mercantils

Juny 2023

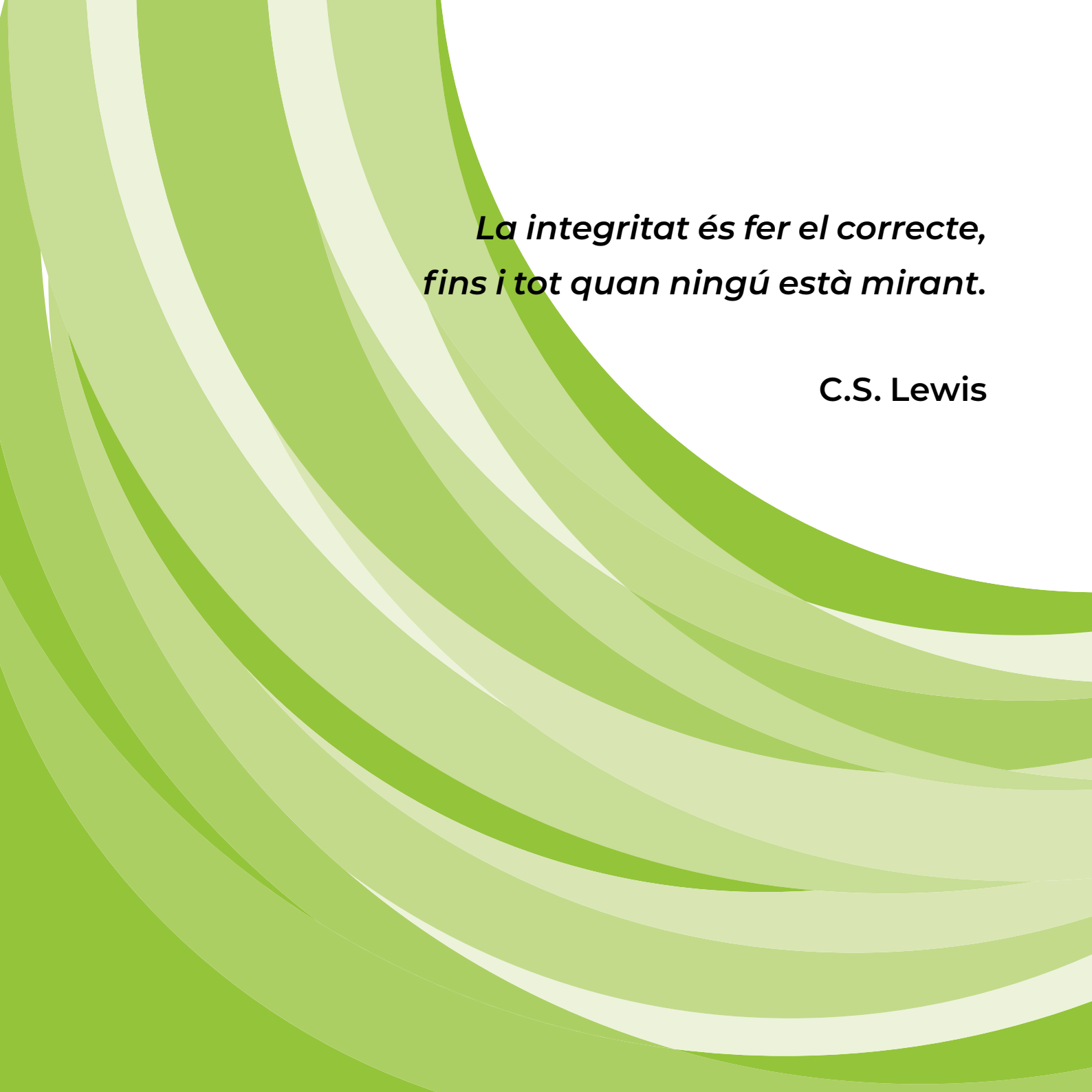

FGC

Ferrocarrils
de la Generalitat
de Catalunya

Índex del Codi Ètic

Presentació del president	4
Antecedents	6
Missió, visió i estratègia d'FGC	8
Les parts interessades d'FGC	9
El codi ètic de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya	10
1. Naturalesa jurídica de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya	10
2. Objecte	10
3. Àmbit d'aplicació	11
4. Àmbit de difusió	12
5. Caràcter del Codi Ètic	13
6. Principis rectors del Codi Ètic	13
7. Principis ètics i regles de conducta generals	16
8. Eines de control i seguiment del compliment	27
Annex 1. Definicions	33

*La integritat és fer el correcte,
fins i tot quan ningú està mirant.*

C.S. Lewis

Presentació del president

Referents en el compromís ètic

Valors com la igualtat, la transparència, la integritat i la imparcialitat són intrínsecs a la cultura d'empresa de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, tant a nivell intern com en la nostra relació amb els col·lectius externs i amb la societat en general. Com a servidors públics d'una empresa pública, ens hem imposat el propòsit d'assolir l'excel·lència del nostre compromís ètic, i totes les accions que hem dut a terme, especialment en els darrers anys, han anat encaminades cap a aquest objectiu.

La generalització de les tecnologies de la comunicació ha esperonat la ciutadania a implicar-se de forma activa en el control de les bones pràctiques del sector públic, alhora que ha augmentat la seva exigència cap uns comportaments públics ètics, transparents i exemplars. A FGC, lluny d'agafar-nos aquesta demanda social com un repte afegit al de facilitar una mobilitat eficient i sostenible, sempre hem estat proactius en la millora constant de la gestió ètica, fins al punt que hem estat pioners en la implementació de mesures i eines en aquest camp.

Exemple d'això va ser l'aprovació l'any 2017 del Codi Ètic d'FGC, que va néixer amb l'objectiu que l'ètica i el bon govern impregnessin de forma explícita i transversal la gestió de l'empresa i els processos de presa de decisions. Amb la norma, que derivava del nostre Pla d'Acció en Responsabilitat Social 2016-2020, ens vam dotar del Comitè d'Ètica, que vetlla des de llavors pel compliment ètic en el dia a dia de l'empresa.

Com tota eina útil, el Codi Ètic és una norma viva que cal anar adaptant a la realitat. Per això, després d'una primera revisió l'any 2020, en presentem ara una nova versió, que s'adapta als canvis normatius esdevinguts arrel de la norma estatal sobre la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció, aprovada el febrer de 2023. Aquesta novetat

Presentació del president

legislativa ha refermat el marc d'integritat que ja tenia FGC i ha confirmat que el camí emprès de forma capdavantera per la nostra empresa era el correcte.

A FGC, però, no només vetllem pel compromís ètic en el nostre dia a dia, sinó que també hem posat la mirada llarga i ens hem marcat nous propòsits per als propers anys. És per això que l'Estratègia d'Activisme d'FGC s'ha marcat nous reptes des d'ara fins al 2030. Alguns ja els hem aplicat, com el nou Portal de Transparència d'FGC i la publicació de dades obertes. I és que, per a FGC, la transparència no és només una obligació, sinó també una vocació, ja que la considerem un instrument imprescindible per millorar la qualitat de la relació amb la ciutadania i promoure la confiança en el sector públic.

L'Estratègia d'Activisme d'FGC també marca, a nivell ètic, la implantació d'un sistema de gestió de Compliance, cosa que permetrà assolir els màxims estàndards de compromís amb l'ètica i la integritat, i amb l'ànim d'esdevenir un referent en el sector públic en l'àmbit de la gestió ètica, transparent i compromesa.

Un objectiu ambiciós, però ben plausible, per tot el camí recorregut fins ara de forma capdavantera. Amb aquesta revisió del Codi Ètic, no fem res més que consolidar la nostra exigència ètica amb nosaltres mateixos i amb la resta de la societat, i ens comprometem a seguir vetllant perquè la cultura ètica continuï sent la raó de ser de tot el nostre equip humà.

Antoni Segarra i Barreto

President

Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Antecedents

La Llei 19/2014, del 29 de juny, de Transparència, accés a la informació pública i bon govern, estableix un mandat al Govern per elaborar un Codi de conducta dels seus alts càrrecs que concreti i desenvolupi els principis ètics i les regles de conducta d'acord amb les quals han d'actuar.

L'Acord de Govern de 3 de juny de 2014 va encarregar al Departament de Governació i Relacions Institucionals el disseny, el desenvolupament i la governança del Pla de reforma de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic. Aquest Pla considera l'ètica com un dels seus eixos i preveu el desenvolupament de la infraestructura ètica mitjançant codis d'integritat i bones pràctiques i un marc de gestió que permeti avaluar i retre comptes.

L'Acord de Govern 82/2016 de 21 de juny, pel qual s'aprova el Codi de conducta dels alts càrrecs i personal directiu de l'Administració de la Generalitat i de les entitats del seu sector públic, i altres mesures en matèria de transparència, grups d'interès i ètica pública, conté el principis ètics i les regles de conducta que han de respectar els alts càrrecs i personal directiu de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic, alhora que li confereix al Codi una consideració d'estàndard mínim i pot ser concretat i desenvolupat pels codis específics o sectorials que es puguin aprovar, si s'escau, en els diferents àmbits o entitats.

En el nostre àmbit intern, el Marc de Referència del Pla d'Acció en Responsabilitat Social 2016-2020, aprovat pel Comitè de Direcció de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya en data 7 de setembre de 2016, s'estableix l'ètica i el bon govern com a primer objectiu d'acció d'FGC en la seva Responsabilitat Social.

El mateix document reformula la missió, la visió i les línies estratègiques d'FGC incorporant, de forma decidida, el comportament ètic.

Antecedents

Aquest ferm posicionament es materialitza en el Programa 1 FGC Ètica i Transparència en el qual figura el projecte de “Construcció d’una infraestructura ètica empresarial”, que preveu l’elaboració d’un Codi Ètic i de bona governança que inclogui els procediments, els canals, els sistemes de garantia, el seguiment i l’avaluació del codi i també del funcionament global de la infraestructura que garanteix el comportament ètic d’FGC.

El mes d’octubre de 2016 es crea un grup de treball en el qual s’integren persones de diverses àrees de l’empresa amb l’encàrrec de desenvolupar el projecte i elaborar una proposta d’infraestructura ètica empresarial.

En data 30 de març de 2017, el Consell d’Administració de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya aprova la primera versió del Codi Ètic.

Missió, visió i estratègia

Missió

La missió de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya és:

Contribuir a la millora de la mobilitat dels nostres clients, a l'equilibri territorial de Catalunya i al desenvolupament de les àrees de muntanya promovent el seu impuls demogràfic i econòmic, a través d'una gestió en règim d'autonomia organitzativa i econòmica basada en criteris de rendibilitat, eficiència, productivitat i ètics, dels serveis i les infraestructures encomanats.

Visió

En base a la missió es formula la visió de futur de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya:

Ser l'empresa pública catalana de la mobilitat i de serveis de turisme i lleure capdavantera per la seva innovació, per la seva seguretat, pel seu comportament ètic i per la seva contribució a l'equilibri social, ambiental, econòmic i territorial de Catalunya.

Estratègia

Com a estratègia per avançar cap a la nostra visió de futur s'estableix:

Maximitzar el valor global i la reputació de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya mitjançant les següents línies d'actuació:

- La satisfacció i la confiança dels nostres clients i interlocutors.
- L'optimització dels recursos que ens confia la societat, fent-ne un ús eficient i responsable.
- La participació i el compromís de totes les persones d'FGC amb els resultats empresarials, l'ètica i la responsabilitat social.

Les parts interessades d'FGC

Les parts interessades són els col·lectius (entitats i persones) als que pot afectar, o afecten de manera significativa, les activitats d'FGC, de les unitats de negoci o de les seves societats participades.

Donar satisfacció de manera equilibrada a totes aquestes persones o entitats que tenen interessos legítims en l'activitat d'FGC és la manera d'aconseguir altes cotes de confiança, al temps que representa també una de les essències que defineixen la nostra responsabilitat com organització.

El nostre Marc de Referència del Pla d'Acció en Responsabilitat Social estableix quines són les parts interessades d'FGC:

- Els clients
- El personal
- Les empreses proveïdores
- L'Administració
- El país, el territori i la societat

Adicionalment, el present Codi Ètic serà d'aplicació als ens públics que, en l'exercici de la seva activitat i funcions, interactuïn amb FGC, les seves unitats de negoci o les seves societats participades.

En la mesura que, en cada cas sigui exigible, les parts interessades d'FGC hauran d'estar inscrites en el Registre de Grups d'Interès de Catalunya d'acord amb el que es disposa a la Llei 19/2014, de 29 de desembre de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

El Codi Ètic d'FGC

1.

Naturalesa jurídica de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya és una entitat de dret públic creada per Decret de 5 de setembre de 1979, amb personalitat jurídica pròpia i independent, actua en règim d'empresa mercantil i gaudeix d'autonomia en la seva organització, de patrimoni propi i capacitat plena per a l'exercici de les seves finalitats.

La seva relació amb el Govern de la Generalitat de Catalunya es produeix a través del Departament de Territori.

2.

Objecte

Aquest Codi Ètic té per objecte fixar els principis, els valors ètics i la normes de conducta que, en l'exercici de les seves funcions i les competències que es tinguin atribuïdes, han d'observar les persones incloses en l'àmbit d'aplicació.

També té per objecte establir les eines de control i de seguiment del compliment dels principis ètics i de les regles de conducta establerts en aquest Codi Ètic i determinar les conseqüències de l'incompliment.

El Codi Ètic d'FGC

Amb tot això, aquest Codi Ètic pretén:

- Alinear la gestió d'FGC amb les normes de conducta establertes per la Generalitat de Catalunya en l'Acord de Govern GOV/82/16, de 21 de juny.
- Establir els valors ètics i els principis d'actuació i de bon govern d'FGC.
- Determinar les normes de conducta i explicitar les actuacions que han d'observar les persones.
- Proporcionar eines per a la resolució de conflictes ètics d'acord les funcions i competències de les persones incloses en el seu àmbit d'aplicació.
- Informar a les persones quina conducta i quin tracte han de rebre per part de les persones obligades pel Codi en el seu tracte amb ells.
- Garantir una gestió ètica, responsable i eficient.
- Crear una bústia o canal de compliment únic per a FGC i les seves societats participades, que garanteixi la confidencialitat, permeti la formulació de comunicacions d'incompliment anònimes, i garanteixi la no represàlia a la persona que formuli la comunicació d'incompliment actuant de bona fe.

3. Àmbit d'aplicació

El Codi Ètic és d'aplicació obligada per a totes les persones que formen part de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i de les societats participades Vallter, SA, Autometro, SA, Cargometro Rail Transport, SA, FGC Rail, SA, Actius de Muntanya, SA, FGC Mobilitat, SA i les que en el futur es puguin vincular a FGC. En concret, resulta d'aplicació als integrants de l'Òrgan d'Administració, directors i

El Codi Ètic d'FGC

directores, treballadors i treballadores, persones que s'incorporen a través de convenis de col·laboració educativa, convenis de cooperació educativa, convenis de formació professional amb alternança i dual, personal contractat a través d'Empreses de Treball Temporal i la resta de les persones sota subordinació jeràrquica de qualsevol dels anteriors.

És també d'aplicació per als proveïdors de béns, serveis, licitadors i contractistes en la mesura en què la missió, la visió i l'estratègia empresarials els pugui resultar d'aplicació, així com a les persones que formen part de les Administracions o ens públics en les seves relacions amb FGC, les seves unitats de negoci o les seves societats participades. També és d'aplicació a les persones que s'incorporen a través de convenis de col·laboració educativa, convenis de cooperació educativa, convenis de formació professional amb alternança i dual i personal contractat a través d'Empreses de Treball Temporal.

4. Àmbit de difusió

Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya assegurarà que el Codi Ètic estigui disponible per a totes les parts interessades, pels canals de comunicació interna i externa, en concret, a través de l'Espai Ètic i el Canal de Compliment, posant especial èmfasi amb:

- Els membres del Consell d'Administració
- Les persones que formen part de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i de les seves societats participades que s'esmenten en l'àmbit d'aplicació.

FGC assegurarà que totes les persones de nova incorporació tam-

El Codi Ètic d'FGC

bé coneguin el Codi Ètic, incloses les persones que s'incorporen a través de convenis de col·laboració educativa, convenis de cooperació educativa, convenis de formació professional amb alternança i dual i personal contractat a través d'Empreses de Treball Temporal.

Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya promourà les accions formatives, informatives i de sensibilització que siguin necessàries per fomentar el coneixement dels principis ètics i del Codi Ètic

5. Caràcter del Codi Ètic

El Codi Ètic és la norma interna bàsica que estableix les pautes i els criteris d'actuació d'obligat compliment per a totes les persones de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, totes les seves unitats de negoci i de totes les seves societats participades.

Cap normativa interna de l'empresa pot anar contra aquest Codi Ètic.

6. Principis rectors del Codi Ètic

Les persones incloses en l'àmbit d'aplicació del Codi Ètic, en les funcions i competències que tinguin atribuïdes, han d'actuar d'acord amb els principis ètics següents:

- **Legalitat.** Garantir el respecte al principi de legalitat, fer-lo complir assegurant el compliment de l'ordenament jurídic vigent.
- **Lleialtat institucional.** Complir i respectar l'exercici legítim

El Codi Ètic d'FGC

de les competència de les administracions, en particular els mandats del Govern de la Generalitat de Catalunya, el Parlament de Catalunya i de les institucions que depenen o són designades pel Parlament.

- **Sostenibilitat.** Compatibilitzar i assegurar que l'exercici de les activitats no comprometen la sostenibilitat econòmica, social i ambiental.
- **Igualtat.** Garantir la igualtat de tracte de totes les persones, evitant qualsevol discriminació per raó de naixement, origen racial o ètnic, gènere, sexe, orientació sexual, religió, conviccions, opinió, discapacitat, edat o qualsevol altre circumstància, i actuant sempre de manera objectiva. És garantirà la igualtat real i efectiva entre dones i homes en el treball.
- **Imparcialitat.** Actuar de forma legítima i adoptar les decisions amb imparcialitat no condicionada per conflicte d'interès. S'exercirà la responsabilitat del càrrec que s'ostenti sense incórrer en situació de conflicte d'interès, ja sigui real, potencial o aparent i amb obligació d'abstenir-se de participar en aquells assumptes en que es pugui incórrer en conflicte.
- **Objectivitat.** Actuar tenint en compte tots els elements en joc i havent-los ponderat adequadament, independentment de la pròpia manera de pensar o de sentir.
- **Integritat.** Actuar d'acord amb els valors, els principis i les normes d'aplicació en l'exercici del càrrec, sense cap ús abusiu per obtenir beneficis indeguts.
- **Exemplaritat.** Actuar sempre d'acord amb el principi de lleialtat i de bona fe, contribuint al prestigi, la dignitat, la imatge i la reputació corporativa d'FGC, sense adoptar mai conductes o actituds que puguin perjudicar aquesta imatge.

El Codi Ètic d'FGC

- **Austeritat.** Fer ús dels recursos de la manera més racional possible, evitant o restringint aquelles despeses que no aporten valor ni suposen un impacte positiu en els resultats i objectius empresarials.
- **Transparència.** Donar a conèixer de forma proactiva la informació relativa a tots els àmbits d'actuació empresarial i del compliment de les obligacions, amb caràcter permanent i actualitzat, de forma que resulti comprensible per totes les persones per mitjà d'instruments de difusió que permetin l'accés ampli i fàcil a les dades.
- **Lluita contra la corrupció.** Comunicar qualsevol actuació o sospita raonable de la comissió d'actes corruptes o contraris a la legalitat vigent, fent ús, entre d'altres mitjans, del canal de compliment regulat en aquest Codi Ètic.

D'altra banda, el Codi Ètic d'FGC respecta els principis del Pacte Mundial de les Nacions Unides (UN GlobalCompact) i, en base al compromís adquirit des de 2005, s'ha elaborat tenint en compte el seu estricte compliment.

Així, el Codi Ètic d'FGC, de forma explícita, fa seus els principis següents:

- **El respecte dels drets humans**
Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya protegeix i respecta els drets humans fonamentals reconeguts universalment dins del seu àmbit d'influència i s'asseguren que no són còmplices de la vulneració dels drets humans.
- **El respecte dels drets laborals**
Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya garanteix la llibertat d'associació i el dret a la negociació col·lectiva, així com la no discriminació en el treball.

- **El respecte al medi ambient**
Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya fomenta i promou la sostenibilitat ambiental, promou la responsabilitat ambiental i la difusió de tecnologies i bones pràctiques respectuoses amb el medi ambient.
- **La lluita contra el frau, el favoritisme i la corrupció**
Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya no tolera cap acte de corrupció en cap de les modalitats que pugui adoptar.
- **Retiment de comptes**
Ferrocarrils de la Generalitat subjecta la seva actuació al sistema de retiment de comptes, fent ús del conjunt de mecanismes que permetin explicar que els seus objectius, resultats i actuacions responen a les necessitats i als interessos que li han atorgat legitimitat.

7. Principis ètics i regles de conducta generals

El Codi Ètic desenvolupa i concreta els següents principis i les regles de conducta:

7.1. Pel que fa a l'exercici del càrrec

- Portar a terme una gestió en règim d'autonomia organitzativa i econòmica basada en criteris de rendibilitat, eficiència, productivitat i ètics, dels serveis i les infraestructures encomanats, amb la finalitat de contribuir a la millora de la mobilitat dels nostres clients, a l'equilibri territorial de Catalunya i al desenvolupament de les àrees de muntanya promovent el seu impuls demogràfic i econòmic.

El Codi Ètic d'FGC

- Garantir el compliment de tota la normativa aplicable (mercantil, administrativa, laboral, fiscal, ambiental, etc.), així com de les polítiques i les instruccions corporatives.
- Garantir la seguretat en les nostres activitats i serveis. La seguretat en la prestació del servei ha de ser la primera prioritat i un deure ètic, que és la base de la qualitat i l'eficiència d'FGC.
- Aplicar tots els principis d'actuació i conducta que consten en el Codi Ètic en la contractació pública aprovats pel Govern de la Generalitat de Catalunya i en les normes internes d'FGC.
- Garantir la igualtat d'oportunitats en la selecció de personal en base al sistema de mèrit i capacitat de les persones candidates a ocupar un lloc de treball i d'acord amb les disposicions legals vigents en cada moment i el que s'estableixin en els conveni col·lectius d'aplicació. Preservant els mateixos principis de mèrit i capacitat, en alguns processos de selecció, es poden fer reserves percentuals per a persones amb diversitat funcional.
- Promoure un marc de relacions laborals presidit per la confiança, la transparència, el diàleg i el respecte que faciliti l'entesa i la cerca de solucions, per tal de trobar punts d'acord i de consens entre les necessitats empresarials i els interessos del personal, legítimament representats pel Comitè d'Empresa o delegats de personals per avançar envers el major grau de corresponsabilitat en les relacions laborals.
- Garantir que el tractament de dades personals es fa de forma que preservi la privacitat i el compliment de la legislació vigent i aplicable en aquesta matèria i la confidencialitat de les dades estratègiques del negoci que es determinin.
- Realitzar de forma diligent i professional les tasques assignades.

- Ser receptius a les inquietuds de les diferents parts interessades.
- Promoure bones pràctiques en matèria ambiental, d'acord amb les polítiques i procediments dels sistemes de gestió ambiental implementats a FGC, així com a les diferents instruccions pel que fa a gestió de residus, emissions, consum de recursos, cicle de l'aigua, etc..

7.2. Pel que fa a l'ús dels recursos de l'empresa

- Fer ús dels recursos de l'empresa, d'acord amb els principis de legalitat, eficiència, equitat i eficàcia, fent-los compatibles amb el principi de sostenibilitat.
- Restringir despeses en base al principi d'austeritat definit en els principis rectors.
- Abstenir-se de fer servir en benefici propi la informació obtinguda per l'exercici de les funcions del càrrec.

7.3. Pel que fa al tracte amb les persones treballadores de l'empresa

- Mostrar el degut respecte i dignitat a les persones empleades de l'empresa amb les que es tingui relació, així com respecte de les tasques i responsabilitats que tinguin assignades.
- Complir i fer complir les disposicions o protocols vigents en relació amb les situacions de discriminació en l'entorn laboral i, en especial, als referits a les situacions d'assetjament

sexual i/o psicològic, i garantir un tracte amb equitat que no impliqui cap mena de discriminació.

- Ser proactiu amb la prevenció dels riscos laborals, procurant la creació d'un ambient de treball segur i saludable.
- Vetllar perquè les relacions amb les persones empleades es desenvolupin en horaris que permetin, en termes d'igualtat d'oportunitats, el desenvolupament professional, la compatibilitat entre la vida laboral i personal, i la millora de la qualitat de vida.
- Impulsar el desenvolupament professional de les persones empleades promovent la formació contínua, la innovació i l'intercanvi de coneixement.
- Difondre entre les persones empleades les directrius, les instruccions i els criteris aprovats per tal de facilitar el seu coneixement i compliment, i que es puguin desenvolupar amb diligència les tasques que els corresponguin.

7.4. Pel que fa a l'actuació privada i el conflicte d'interès

- Garantir una actuació professional, independent i no condicionada per conflictes d'interès per tal de servir amb la màxima eficàcia, eficiència i objectivitat els interessos generals de la ciutadania.
- Caldrà abstenir-se quan existeixi, o es cregui que pot existir, un conflicte d'interès.

L'abstenció es comunicarà al superior jeràrquic de qui es trobi en alguna causa que pugui comportar la seva abstenció per

El Codi Ètic d'FGC

tal que, de conformitat amb allò previst a l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, pugui designar una altra persona del mateix nivell que no es vegi afectada per cap circumstància de conflicte d'interès, que serà qui prengui les decisions que corresponguin, atenent-se als principis del Codi Ètic.

En cas de dubte sobre l'existència de conflicte d'interessos, s'ha d'optar sempre per l'abstenció.

- No invocar, en cap cas, la condició de directiu o empleat d'FGC per al propi benefici o el de persones vinculades.
- Abstenir-se d'acceptar, rebre, sol·licitar, entregar, oferir o prometre regals i donacions de o a particulars, proveïdors, entitats públiques o privades, a excepció feta de les mostres no venals de cortesia i d'objectes commemoratius, oficials o protocol·laris que puguin ser lliurats per raó del seu càrrec.

En aquest últim cas, les mostres no venals de cortesia i els objectes commemoratius, oficials o protocol·laris que es pugin rebre seran posats a disposició d'FGC que establirà l'ús que se'n farà i es publicarà en el portal de Transparència d'FGC.

Tampoc es podran acceptar tractes avantatjosos de cap classe, excepte els derivats de les normes protocol·làries i inherents a l'exercici del seu càrrec, així com les invitacions a actes de contingut cultural o a espectacles públics quan siguin per raó del càrrec exercit.

- Abstenir-se d'acceptar tractes avantatjosos de cap classe, invitacions a actes de contingut cultural o espectacles públics quan siguin per raó de la seva qualitat de càrrec directiu o persona empleada d'FGC. S'exceptuen aquells avantatges

El Codi Ètic d'FGC

que estan establerts en convenis col·lectius o suportats per convenis de col·laboració entre FGC i altres entitats.

- Acceptar només el pagament de viatges, desplaçaments i allotjaments per part d'altres administracions públiques o d'entitats públiques dependents d'aquestes, universitats o entitats sense ànim de lucre, quan hagi d'assistir convidat oficialment per raó del càrrec a una activitat relacionada amb les seves responsabilitats. Qualsevol invitació d'aquesta classe s'ha de fer pública, amb esment de l'entitat, el lloc i el motiu de la invitació.
- Abstenir-se d'acceptar el pagament dels viatges, desplaçaments o dels allotjaments per part d'una empresa o entitat privada ni d'un particular. S'exceptuen aquells casos en que el desplaçament està regulat per conveni col·lectiu o forma part de l'execució d'un contracte o en un conveni de col·laboració entre FGC i altres entitat.
- Quan les persones que estan subjectes al present Codi tinguin la sospita que se'ls està oferint o prometent avantatges indeguts, cal que prenguin les següents mesures per protegir-se:
 - a) Rebutjar l'avantatge indegut, no és necessari acceptarlo per fer-lo servir com a prova.
 - b) Intentar identificar la persona que ha fet l'oferiment als efectes de posar-ho en coneixement de la persona Responsable de Bon Govern Corporatiu d'FGC.
 - c) Evitar contactes llargs amb la persona que està practicant un oferiment irregular, tot i que esbrinar el motiu de l'oferiment pot ser útil com a mitjà de prova del mateix.

- d) Si l'obsequi no es pot rebutjar o retornar al remitent, s'ha de conservar, però amb la menor manipulació possible.
- e) Cercar testimonis quan sigui possible, com ara companys que treballin a prop.
- f) Comunicar, en la major brevetat possible, al superior jeràrquic i a la persona Responsable de Bon Govern Corporatiu d' FGC, la temptativa rebuda.

7.5. Pel que fa al tracte amb els clients

7.5.1. Amb els clients usuaris dels nostres serveis de transport i de lleure.

- Tractar els clients amb respecte i prestant atenció a les seves característiques i necessitats personals.
- Informar, quan els clients ho requereixin, de les característiques i funcionament del servei, incidències que els afectin, de l'oferta de títols existent i, de les condicions d'utilització vigents.
- Prestar deguda atenció a les necessitats de les persones amb mobilitat reduïda o amb diversitat funcional, i assistir a aquestes persones en tot allò que requereixin.
- Assegurar que els clients de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya compleixin amb les condicions d'utilització aplicables a la xarxa ferroviària, els cremalleres de Montserrat i Vall de Núria, funiculars de Vallvidrera, Gelida, Sant Joan i Santa Cova, així com les normes d'utilització i els consells de seguretat de les estacions de muntanya.
- Posar els mitjans per assegurar que les persones que fan ús dels nostres mitjans de transport o de les estacions de muntanya disposin del bitllet o del forfet adequat per a cada cas.

El Codi Ètic d'FGC

- Vetllar per què els clients respectin els seients reservats a persones amb mobilitat reduïda o altres col·lectius especificats a la senyalització.
- Tenir sempre present que FGC en tot el seu conjunt és un espai on es potencia la convivència. Per això, caldrà mantenir una actitud activa per vetllar per que les persones usuàries mantinguin un comportament cívic, correcte i respectuós amb la resta dels clients i del personal d'FGC, atenent les indicacions del personal d'FGC, els indicadors dels cartells, els avisos i la megafonia en totes les instal·lacions de tren i de muntanya.

7.5.2. Amb els clients persones jurídiques:

- En els contractes que es concertin amb clients persones jurídiques s'especificarà el requeriment que tinguin un comportament ètic homologable al del Codi Ètic d'FGC.
- S'haurà de garantir que, en tot moment, estiguin al corrent de les seves obligacions fiscals, laborals, mercantils, ambientals, etc.
- En la mesura que per raó del desenvolupament de la seva activitat pugui ser aplicable, s'hauran de comprometre de forma activa amb les polítiques i programes d'FGC pel civisme i la convivència.
- Quan per raó del desenvolupament de la seva activitat pugui ser aplicable hauran d'adequar el seu comportament ambiental als requeriments que fixi FGC.

7.6. Pel que fa al tracte amb els proveïdors de béns, serveis, licitadors i empreses contractistes

- Garantir que els proveïdors de béns, de serveis, licitadors i contractistes adoptin una conducta ètica, compatible amb el Codi Ètic d'FGC.
- La relació d'FGC amb les empreses de béns, de serveis, licitadors i contractistes es mantindrà lliure qualsevol pràctica que pugui suposar un risc de corrupció.

A tal efecte, els principis i valors que es determinen en aquest Codi són aplicables per a l'aprovació del plec de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques en matèria contractual, la determinació de les bases i els convenis que regeixin l'atorgament d'ajuts i subvencions.

Els licitadors i, especialment, els contractistes que esdevinguin adjudicataris, així com els beneficiaris d'ajuts i subvencions, hauran d'ajustar la seva actuació als principis i valors ètics previstos en aquest Codi, mitjançant l'adhesió al mateix.

A tal efecte, s'inclourà en els plecs de clàusules administratives particulars dita obligació, la qual tindrà caràcter de condició essencial del contracte, preveient-se que la seva infracció pot ésser considerada una infracció molt greu del contracte i comportar la seva resolució.

- Caldrà respectar els principis d'igualtat d'oportunitats i de lliure concurrència.
- Assegurar que els proveïdors de béns, de serveis, licitadors i les empreses contractistes compleixin amb la seva adhesió

El Codi Ètic d'FGC

als principis del projecte de reducció de conductes incíviques, la qual cosa comporta:

- » Que els responsables de l'empresa proveïdora de béns, de serveis, licitadora o empresa contractista han de difondre adequadament entre el seu personal els principis del projecte i han de vetllar per que l'esmentat personal respecti les instruccions i procediments establerts en matèria de 'Civisme a FGC'.
- » Que el personal de l'empresa de béns, de serveis, licitadora o empresa contractista, a més de mantenir en tot moment una actitud de comportament cívic, ha d'alertar FGC, pels mitjans que s'hagin determinat, de les conductes incíviques que pugui observar mentre realitza les seves tasques en les instal·lacions d'FGC.
- » Assegurar que els proveïdors de béns, de serveis, licitadors i empreses contractistes estiguin al corrent de les obligacions fiscals, laborals i de seguretat social, etc.
- » És aconsellable, i en un futur puguin arribar ser exigibles, que les seves practiques ètiques, laborals, ambientals i anti-corrupció siguin homologables a les dels que regeixen en el Pacte Mundial de les Nacions Unides (UN GlobalCompact).

7.7. Pel que fa a la col·laboració amb la Generalitat de Catalunya, el Parlament de Catalunya i altres institucions

- Complir de forma lleial els mandats provinents del Parlament de Catalunya i el Govern de la Generalitat quan, en l'exercici de les seves funcions, siguin requerits per fer-ho.

- Aquesta col·laboració s'estén a les institucions que són designades o depenen del Parlament i, en particular, al Síndic de Greuges, a la Sindicatura de Comptes, a l'Oficina Antifrau, a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i a la Comissió de Garantia del Dret a l'Accés a la Informació Pública.
- La col·laboració amb el Parlament de Catalunya, el Govern de la Generalitat i les altres institucions enumerades anteriorment estaran sempre presidides pel principi de transparència.

7.8. Pel que fa a la relació de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya amb els mitjans de comunicació

Totes les persones de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya que, per raó del seu càrrec, puguin tenir relació amb els mitjans de comunicació, quan facilitin informació ho faran sempre de manera transparent i veraç, d'acord amb els principis rectors del Codi Ètic.

7.9. Règim supletori

En tot allò que no estigui regulat pel present Codi Ètic serà d'aplicació allò que disposi el Codi de conducta dels alts càrrecs i personal directiu de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i de les entitats del seu sector públic, establert per l'Acord de Govern GOV/82/16 de 21 de juny i a la Llei 29/2014 de 21 de juny de Transparència, accés a la informació pública i bon govern, així com també el que disposi el Codi Ètic del servei públic de Catalunya, aprovat en l'Acord GOV/164/2021, de 26 d'octubre, d'adopció del Codi ètic del servei públic de Catalunya per part del Govern de la Generalitat i l'Administració de la Generalitat i les entitats del seu sector públic.

8. **Eines de control i seguiment del compliment**

8.1. Comitè d'Ètica

Es crearà un Comitè d'Ètica, que funcionarà com a òrgan col·legiat, amb les següents funcions:

- Divulgar el Codi d'Ètic entre les parts interessades d'FGC i vetllar pel seu compliment.
- Impulsar accions de formació, informació i sensibilització entre les persones d'FGC per assegurar el seu coneixement i com interpretar-lo.
- Impulsar mesures de prevenció d'actuacions contràries als valors de bona governança, les normes i els principis de conducta del Codi Ètic.
- Formular recomanacions i proposar millores de gestió ètica i en l'aplicació dels principis de bona governança.
- Respondre consultes, observacions i suggeriments de les persones incloses en l'àmbit d'aplicació del Codi Ètic relatius a la conducta ètica en l'exercici de les seves tasques.
- Revisar, com a mínim una vegada al llarg del mandat de cada Comitè, els continguts del Codi Ètic i, si s'escau i elevar al Consell d'Administració d'FGC propostes d'actualització del Codi Ètic.

- Emetre anualment un informe sobre l'activitat del Comitè d'Ètica, les conclusions del qual es publicaran en el Portal FGC Transparència.

8.2. Composició del Comitè d'Ètica

El Comitè d'Ètica de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya estarà format per cinc persones que seran nomenades pel Comitè de Direcció d'FGC, prèvia celebració d'un procés participatiu intern al que podran presentar-s'hi les persones que formin part d'FGC o d'alguna de les seves societats participades.

El mandat de les persones que formin part del Comitè d'Ètica serà de 4 anys a partir de la data del seu nomenament.

Les persones que integren el Comitè d'Ètica exerceixen les seves funcions amb independència, objectivitat i imparcialitat. No poden rebre instruccions de cap persona de l'empresa o externa a ella, i hauran de tractar els assumptes amb reserva i confidencialitat.

8.3. Deure de col·laboració amb el Comitè d'Ètica

En exercici de les seves funcions, el Comitè d'Ètica podrà demanar informació verbal o escrita a qualsevol persona de l'empresa, que estarà obligada pel Codi Ètic a col·laborar en tot allò que es demani.

En casos excepcionals, el Comitè d'Ètica podrà demanar a persones expertes externes a l'empresa assessorament sobre les qüestions que hagi de resoldre.

8.4. La Bústia Ètica i de Compliment del Sistema Intern d'Informació d'FGC i les seves entitats participades

8.4.1. Consultes al Comitè d'Ètica.

Les Parts Interessades podran dirigir-se al Comitè d'Ètica per tal de realitzar consultes relatives al Codi Ètic.

Les consultes s'hauran de presentar a través de la Bústia Ètica i de Compliment del Sistema Intern d'Informació d'FGC i les seves entitats participades (en endavant, la Bústia) seleccionant l'opció "Consulta". Aquesta Bústia és accessible des de l'Espai Ètic del Portal de Transparència.

Les consultes seran rebudes, en primera instància, per la persona Responsable del Sistema Intern d'Informació, en tant que persona gestora de l'esmentat Sistema. La persona Responsable del Sistema remetrà les consultes al Comitè d'Ètica per tal de que el Comitè les pugui gestionar, vetllant pel compliment de tots els requisits i drets establerts per mitjà del present document i d'altres legalment exigibles.

Totes les consultes que es facin al Comitè d'Ètica seran tractades amb total confidencialitat, amb el compromís de que la seva identitat no serà, en cap cas, revelada i que les seves dades seran mantingudes en la més absoluta reserva.

Totes les consultes seran resoltes i contestades, derivades al departament corresponent o bé arxivades.

Les decisions s'adoptaran per majoria i els seus components titulars amb veu i vot no es podran abstenir en les decisions a adoptar, llevat que hi hagi conflicte d'interessos.

En cas de conflicte d'interessos i abstenció d'algun dels membres, actuarà el substitut, que s'escollirà amb el criteri de més antiguitat, per ordre d'assumpte.

8.4.2. Comunicacions d'incompliment (denúncies).

La Bústia també és el canal intern d'informació obert a tots els membres de l'organització, a les parts interessades d'FGC, així com a tot el col·lectiu de persones referides a l'article 3 de la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció, sempre que, en aquest últim cas, es donin les condicions i requisits previstos a la mateixa, per tal que aquests puguin posar en coneixement de la persona Responsable de Bon Govern Corporatiu el següent tipus d'informacions:

- a) Qualsevol incompliment o risc d'incompliment del Codi Ètic, així com de la normativa interna o externa que el desenvolupa, i d'aquella relacionada amb els Models de Prevenció de Delictes Corporatius que tinguin adoptats les societats mercantils participades per FGC.
- b) Accions o omissions que, dins del marc personal i material d'aplicació de la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció, puguin constituir infraccions del Dret de la Unió Europea o bé infraccions penals o administratives greus o molt greus segons la normativa estatal (art. 2 de la Llei 2/2023, de 20 de febrer).

La Bústia està gestionat únicament i exclusiva per la persona Responsable de Bon Govern Corporatiu d'FGC, amb deure de confidencialitat, i és un canal intern únic per gestionar les comunicacions d'incompliment d'FGC i totes les seves societats participades,

El Codi Ètic d'FGC

garantint-ne així l'objectivitat i independència en la seva gestió. La Bústia es troba accessible a través a l'adreça <https://canalcompliment.fgc.cat>

Les comunicacions d'incompliment poden ser anònimes i, per tant, no exigiran la inclusió de les dades personals de la persona comunicant que permetin identificar-la.

Totes les comunicacions d'incompliment que es facin a través de la Bústia seran tractades amb total confidencialitat, amb el compromís de què la identitat no serà, en cap cas, revelada i que les dades seran mantingudes en la més absoluta reserva.

Totes les comunicacions d'incompliment seran resoltes, sempre que es tinguin suficients dades per tramitar-les.

Les comunicacions d'incompliment hauran de ser raonades i, si és possible, aportar tota la documentació que disposin i que sigui justificativa dels fets.

Les comunicacions d'incompliment que es tramitin de forma anònima seran investigades si s'hi observen indicis plausibles i dades suficientment específiques que permetin una investigació.

En cas de comunicacions d'incompliment fetes amb consciència de la seva manca de veracitat o amb mala fe, es podran exigir les responsabilitats que legalment corresponguin.

Es garanteix la no represàlia davant qualsevol comunicació sempre i quan aquesta sigui realitzada de bona fe. Qualsevol persona que consideri que després d'haver realitzat una comunicació d'incompliment de bona fe és objecte de represàlies pot posar- de la persona Responsable de Bon Govern Corporatiu, o bé emprendre les accions legals que consideri oportunes. En especial, el col·lectiu de persones referides a l'article 3 de la Llei 2/2023, de 20 de febrer,

El Codi Ètic d'FGC

podran recavar la protecció de l'Autoritat Independent de Protecció a l'Informant, AAI si es donen les condicions previstes en la referida Llei.

El Reglament de la Bústia Ètica i de Compliment del Sistema Intern d'Informació de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i les seves entitats participades va ser aprovat pel Consell d'Administració de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya el 30 de març de 2023.

8.5. Incompliment del Codi Ètic

El Codi Ètic inclou unes directrius empresarials sobre la forma de dur a terme la feina. En conseqüència, en cas de detectar-se que l'actuació laboral d'alguna persona d'FGC incompleix aquestes obligacions, s'instarà la presa de mesures que siguin pertinents i independentment que el cas en concret donés lloc a altres accions judicials.

8.6. Vigència del Codi Ètic

El Codi Ètic entrarà en vigor el dia següent de la seva aprovació pel Consell d'Administració i estendrà la seva vigència mentre no sigui substituït per un nou Codi Ètic aprovat pel mateix Consell d'Administració.

Annex 1

Definicions

Als efectes del Codi Ètic, s'acompanyen les definicions d'alguns dels conceptes per tal de facilitar la seva comprensió interpretació.

Bona fe

Convicció ferma que les persones subjectes al Codi Ètic estant actuant correctament.

Conflicte d'interès

Es considera que hi ha conflicte d'interès quan apareix una situació d'interferència entre un o diversos interessos empresarials i els interessos privats de cada persona, de manera que aquests puguin comprometre l'exercici totalment professional.

El conflicte d'interès existeix també en els casos en que estiguin implicats interessos de persones vinculades.

Comunicació d'incompliment

Comunicació formal sobre un possible incompliment o risc d'incompliment del Codi Ètic, de la normativa interna o externa que el desenvolupa, i d'aquella relacionada amb els Models de Prevenció de Delictes Corporatius que tinguin adoptats les societats mercantils participades per FGC.

Consulta

Plantejament formal al Comitè d'Ètica de qualsevol dubte sobre el contingut o interpretació del Codi Ètic o inquietud relativa al comportament de les persones subjectes o de parts interessades. La consulta la pot fer qualsevol persona que s'identifiqui de forma que pugui rebre la resposta que correspongui.

Indici plausible

Fet que permet, objectivament, deduir l'existència d'un altre fet o conducta que és jurídicament rellevant, i fins i tot, punible.

Parts interessades

Entitats o persones a les que pot afectar, o afecten, de manera significativa les activitats d'FGC, de les unitats de negoci o de les seves empreses mercantils. Les parts interessades d'FGC, d'acord amb el nostre Marc de Referència del Pla d'Acció en Responsabilitat Social, són els clients, les persones que hi treballen, els proveïdors, l'Administració i el país, el territori i la societat.

Annex 1

Definicions

Persones vinculades

A efectes del Codi Ètic, s'entén per persones vinculades:

- Aquelles amb les que es té un vincle matrimonial o situació de fet assimilable.
- Aquelles amb les que es té un parentiu de consanguinitat fins al 4rt. grau o d'afinitat fins al segon.
- Aquelles amb les que es té una amistat íntima o manifesta.
- Aquelles amb les que es té una relació de servei (persona natural o jurídica), i que estiguin interessades directa o indirectament en l'assumpte.
- Les persones jurídiques en les que ocupin un càrrec directiu o estiguin encarregades de la seva gestió o s'hagin creat per al seu benefici o tinguin interessos econòmics equivalents als seus o als que controli efectivament en els termes establerts en la Ley del Mercado de Valores.

Mostres no venals de cortesia

Mostra, regal o present que, pel seu valor o característiques, no pot ésser emprada per a subornar o motivar actes de corrupció.

Codi Ètic de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Editat per Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Disseny i maquetació:
Àrea d'Edificis de Xarxa ferroviària
Senyalització i Informació de servei

Gener 2024

